15 Jaar, No. 48. — 's HERTOGENBOSCH. — Dingsdag 25 April 1843.

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS Voor de Stad. ƒ 12. Franco per post. » 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ADVERTENTIEN 15 cents de regel behalve 35 cents zegel.

(Verschijnende driemalen ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

De Tijdgenoot

geeft ook nog als ...ame reden der ongelijke verdeeling op, dat de Katholijken niet zoo algemeen eene ambtelijke opvoeding genieten, als de protestanten.

Waar ligt dat aan? Niet aan de Katholijken. Alleen aan het gouvernement, of liever, om billijk te zijn, aan de partij welke zich aan het gouvernement opdringt. Het was vroeger bijna eene onmogelijkheid, dat een Katholijk jong mensch als surnumerair bij een of ander administratief vak werd opgenomen. Heden nog, onder de nieuwe regering, gaat dit niet slechts zeer moeijelijk; maar men zal nog altijd bij voorkeur, hier zelfs in Noord-Braband, veel meer protestanten dan Katholijken plaatsen. Dit is zoo in het oogloopend, dat onlangs de *Catholijke Nederlandsche Stemmen*, zeer te regt gevraagd hebben, of de minister van finantien, lid van de maatschappij van welstand zijnde, zich verpligt achtte, door middel van benoemingen tot surnumerairs, in Noord-Braband eene soort van propaganda te vormen? Het heeft er al den schijn van.

Maar nu, is het loijaal, ons verongelijkte Katholijken, nu wij ons over die verongelijkingen beklagen, toe te voegen, dat wij daartoe geene reden bezitten, dewijl wij geene opvoeding genieten, die op betrekkingen aanspraak geeft, hoezeer men weet, dat die opvoeding ons wederregtelijk wordt geweigerd, om later niet in de noodzakelijkheid te geraken van ons te moeten plaatsen?

Is het eerlijk, ons te zeggen, gij zijt niet geschikt, om administratieve ambten te bekleeden; daar zij zelfs, die het ons verwijten, door de schreeuwendste onregtvaardigheid oorzaak zijn, dat ons de gelegenheid wordt onthouden, om administratieve kennissen op te doen, met het bepaald inzigt, om ons van de mededinging naar posten uit te sluiten.

Welke aanmoediging valt den Katholijk te beurt? Men gelieve het ons te zeggen. Is niet liever ontmoediging zijn deel? De Katholijken weten vooruit, dat hunne geloofsbelijdenis een hinderpaal is tegen iedere poging om als bedienaar des staats te worden opgenomen. Honderden hunner geloofsgenooten hebben het met zoo veel leed en smaad ondervonden dat anderen afgeschrikt, het niet wagen, durven, als kandidaten op te treden; terwijl wederom anderen, teneinde zich behagelijk te maken, hunne godsdienstpligten verwaarloozen, eene godsdienstige onverschilligheid aankleven, welke den Katholijken tot verergernis, en den protestant niet tot stichting kan dienen. En het zijn, het waren dezulken, welke de vorige regering plaatste. Een gemengd huwelijk of verwaarloosing van godsdienstpligten, waren onder de oude regering eene rede van aanbeveling; en bijaldien men dan toch eenige Katholijken plaatsen moest, dan plaatste men bij voorkeur dezulken, welke bij hunne geloofsgenooten, onder een godsdienstig en zedelijk oogpunt, de minachting van alle weldenkenden hadden op den hals gehaald. Zoo het niet al te hatelijk was, hier namen op te geven, dan zouden wij de beschuldiging door talrijke voorbeelden kunnen staven. Het vorig bestuur had van benoemingen eene soort van propaganda gemaakt, en het is duidelijk, dat zekere partij in ons vaderland zulks op dit oogenblik nog zou willen. Dit is niet slechts hatelijk, het is verfoeijelijk, want het is eene wezenlijke, schoon bedekte vervolging tegen het Katholicismus.

Het *Journal du Limbourg* heeft dit denkbeeld onlangs zeer schoon ontwikkeld in zijn artikel, dat wij onder het mengelwerk van heden overnemen. Het is der lezing overwaardig. Wij bevelen hetzelve aan de aandacht van ieder die godsdienstvrijheid, niet slechts in den mond, maar ook in het hart draagt.

De Tijdgenoot eindigt zijn artikel met eene geloofsbelijdenis, welke wij toejuichen. Maar hetgeen vooraf ging, bewijst, dat zijne wenschen slechts woorden, ijdele klanken zijn, waarmede hij schermt, om achter dat mom van vrijzinnigheid, dat wij hem meermalen hebben afgerukt, gevoelens van onverdraagzaamheid te verbergen. Wat beteekent het immers dat de Tijdgenoot ons komt zeggen, dat men in benoemingen, noch godsdienst, noch afkomst, noch provincie mag in aanmerking nemen? Immers niets: dit ook zeggen wij; het is, om dit te verkrijgen, dat wij statistieken leveren, en zullen blijven leveren. Wij willen geene onrust veroorzaken, wij willen niet verbitteren, maar wij willen, dat men regt geve aan wie regt toekomt; en zoolang eene staatspartij in het vaderland onbeschaamd genoeg zijn zal zich alleen toe te eigenen, wat de grondwet aan allen had toegezegd, zullen wij spreken en blijven spreken; en onze geloofsgenooten opwekken, om zich aan een te sluiten, en door eendragt eene magt in den staat uit te oefenen, welke die der oligarchie kan verijdelen.

TURKIJE

Eene correspondentie uit Konstantinopel aan een Duitsch Dagblad gerigt, bevestigt hetgeen reeds over den waarschijnlijken val van het turksch ministerie is gezegd. Het schijnt, dat de zaak beslist is; en dat Reschid-Pacha, dien men eerst uit de hoofdstad zocht te verwijderen, gegronde hoop heeft om weder tot de zaken terug geroepen te worden.

DUITSCHLAND.

Een Duitsch dagblad verzekert, dat het gouvernement van Keurhessen besloten heeft om de wet, over de godsdienstige opvoeding der kinderen, gesproten uit gemengde huwelijken, door de staten vastgesteld, niet openbaar te maken. Men zal zich herinneren dat deze wet volkomen tegenstrijdig is met de bullen van den H. Stoel, omtrent dit belangrijk vraagpunt.

DANTZIG 13 April. De voor een paar dagen hier geschokte rust is sedert gisteren niet weder gestoord geworden. Ten einde echter alle vrees te benemen, dat gedurende den nacht de opschudding zich mogt herhalen, hebben talrijke patrouilles tot het aanbreken van den dag de straten doorkruist en 2 kompagnien infanterie bivouakeerden in het Artushus voor hetwelk 2 stukken geschut gestationeerd waren. Het werkvolk is tot heden nog wel niet aan den arbeid, doch schijnt dit niet naar een vastgesteld plan of uit zucht tot verderen wederstand te geschieden; de noodlottige voorvallen van gisteren hebben hun hiervan te zeer afgeschrikt. Gelijk vroeger is gezegd, is niet meer dan een der muitemakers op de plek dood gebleven, terwijl 11 gekwetsten naar het hospitaal gebragt en een 70 tal gearresteerd zijn. Van de militairen moeten een officier en eenige soldaten door steenworpen gewond geworden.

(*Dantz. Z.*)

ENGELAND

LONDEN 18 April. Bij het jaarlijksch feestmaal, dat gisteren door den Lordmaire aan een groot tal aanzienlijke personen gegeven werd, waarbij het corps diplomatiek vertegenwoordigd werd door den ambassadeur van Frankrijk en Turkije, beantwoordde de Heer de St. Aulaire den toast, welken de Lordmaire ter zijner eere instelde, op de volgende wijze:

» Mijlords en mijne Heeren; met u mijne erkentelijkheid te betuigen, voor het goede onthaal, hetwelk ik bij u geniet, schaam ik mij zulks in schoone taal te doen, en ik vrees deze door mijne slechte uitspraak te verminken.

van eenige jaren zal zulks echter niet meer plaats hebben; aan beide zijden van het kanaal zal het Fransch en het Engelsch even gemakkelijk gesproken worden. Inderdaad, alle dagen worden de banden tusschen de beide landen menigvuldiger en naauwer toegehaald, en wij moeten ons daarover verheugen, want hoe meer de Franschen en Engelschen elkander zullen leeren kennen, hoe opregter de vriendschap tusschen beide volken zal zijn.

» Binnen eenige dagen, mijne Heeren, zal in Frankrijk een spoorweg tusschen Parijs en Rouaan worden geopend, en in 24 uren zal men zich over Havre en Southampton naar Londen begeven. Nog meer, binnen weinige dagen, zal, door de pogingen eener compagnie uit Franschen en Engelschen zamengesteld, denzelfden togt over Calais in 15 uren worden gemaakt. Tusschen den op- en ondergang der zon, zal dus de Parijsche burger, na zijne zaken te huis geregeld te hebben, des avonds aan de tafel van zijnen vriend te Londen kunnen plaats nemen. Alzoo, mijne Heeren, zullen wij door al de banden van het burgerlijk leven worden vereenigd; wij zullen dezelfde genoegens smaken, wij zullen ons met dezelfde ondernemingen verrijken, en uwe zonen zullen onze dochters huwen. Parijs en Londen zijn de twee schoonste steden der wereld; mogen deze beide prachtige steden, in de aanstaande eeuwen, eene standvastige eendragt bewaren, eene eendragt die de bron van wederzijdschen voorspoed en der wereldvrede zal zijn. (Herhaalde bravo's).

— LONDEN 21 April.

Men leest in de *Globe*: Met smart melden wij den dood van den Hertog van Sussex, de standvastige verdediger der liberale beginselen, de beschermer en de steun, voor zoo veel zijne middelen zulks toelieten, van al degenen die in de wetenschappen, letteren en kunsten zochten te schitteren, alsmede van de liefdadige instellingen der hoofdstad.

Deze treurige gebeurtenis had heden middag ten twaalf ure plaats. De hertog van Cambridge was de eenige bloedverwant van Z. K. H. die hierbij tegenwoordig was. Des morgens ten acht ure hadden de geneesheeren alle hoop verloren. De Hertog, die tot den laatsten oogenblik het genot zijner verstandelijke vermogens behouden heeft, wilde tegen den middag dat alle lieden van zijn huis, door wien hij vurig bemind werd, bij hem zouden worden toegelaten; hij trachtte hen toe te spreken, maar hij werd magteloos en eenige minuten daarna had hij opgehouden te leven. De tijding dezer treurigheid verspreidde zich terstond in de hoofdstad, waar dezelve de hevigste ontroering veroorzaakte.

— Het fraaije stoomschip *Solway*, aan de maatschappij voor de stoomvaart op de Westindiën toebehoorende, en waarvan de aanbouw en uitrusting tachtig duizend ponden sterling gekost heeft, is in den nacht van den 7 op den 8 dezer, op de klippen westwaarts der haven van Corunha, totaal verongelukt, waarbij de kapitein, de scheepsdoctor, een officier der marine, twintig man der equipage en zeventien passagiers het leven verloren hebben, terwijl het aan ongeveer honderd anderen gelukt is zich met de booten te redden. De ongelukkige kapitein, Duncan genoemd, heeft, met de grootste kalmte en zelfopoffering, alle pogingen aangewend om zijne lotgenooten in veiligheid te brengen, tot op het oogenblik waarin hij zelf de prooi der golven is geworden.

SPANJE.

De tijdingen uit Madrid van den 13 zijn niet zeer belangrijk. Men houdt zich om zoo te zeggen alleen met de plegtigheden van de goede week bezig. De meeste dagbladen kondigen aan dat zij op goeden vrijdag niet zullen verschijnen.

Over de wijziging van het kabinet, welke eene noodzakelijkheid schijnt te zijn, hoort men steeds hetzelfde. *El Patriota* houdt vol met te zeggen dat de nieuwe parlementaire meerderheid het niet zeer eens is en dat de coalitie zich weldra zal ontbinden.

Naar men verzekert is het burgerlijk opperhoofd van Badajoz in ongenade gevallen. De Regent zal hem doen straffen voor den verkeerden invloed welken hij op de verkiezingen heeft uitgeoefend.

Eergisteren is er een Kabinetsraad te Buena-Vista gehouden, die tot laat in den nacht geduurd heeft. Het schijnt, dat de raad zich dezen avond weder vereenigd heeft en er ook eene vergadering van voorname personen plaats heeft, welke voor het grootste gedeelte tot den Senaat behooren. (*El Patriota.*)

— Een dagblad uit Madrid, de *Eco del Comercio* beweert, dat de heeren Lopez, Luzuriaga, Cabello en anderen eene bijeenkomst met den regent hebben gehad, met oogmerk om het nieuwe kabinet zamen te stellen; dat de regent het verlangen zou hebben te kennen gegeven daartoe mannen te benoemen, die aan alle partijen vreemd waren, ten einde zekeren wrok te kunnen bevredigen; maar hetzelve meldt niet, welke de uitslag dezer bijeenkomst zijn geweest.

— Men spreekt van een ontwerp van tolvereeniging tusschen Spanje en Portugal. Engeland zou, naar men zegt, zeer op de uitvoering van dit ontwerp aandringen, hetwelk eene nieuwe vordering zou zijn, totde vervulling van deszelfs plannen, omtrent de handelsbetrekking met het schiereiland.

FRANKRIJK

— PARIJS den 19 April. De koning en koningin der Belgen zijn gisteren namiddag ten vier ure te Saint Cloud aangekomen.

— Men wendt, naar gezegd wordt, ten Hove zeer veel moeite aan om den heer de Lamartine te bewegen zich op nieuw met de Behoudende Partij te vereenigen, dewijl men den invloed van dien beroemden redenaar op den openbaren geest, in geval van een Regentschap, ducht. Maar hij wijst, zegt men verder, alle aanbiedingen van die zijde met evenveel koelheid van de hand, als hij, van de andere zijde, de pogingen der Legitimisten versmaadt, welke hem door schitterende beloften willen overhalen de partij van den hertog van Bordeaux te kiezen.

— De laatste tijdingen uit Algiers, van den 10 April, zijn niet onbelangrijk. Op dien tijd ontving men sedert drie dagen talrijke benden gevangenen van beider geslacht, door de Caid der Hadjouten op de vijandelijke stammen der Beni Menacer gemaakt. 3 à 400 Arabieren waren in de magt onzer troepen gevallen, en de helft daarvan is reeds te Algiers aangekomen. De overigen zijn te Blidah gebleven. De gevangenneming van den neef van Abd-el-Kader zal op de Arabieren welligt meer uitwerking hebben, dan de wapenen, waarvoor zij verpligt zijn geweest te vlugten. Deze razzia is de eerste, welke onze bondgenooten hebben uitgeoefend. Zij zal welligt voor altijd de ongerustheid verdrijven, welke Abd-el-Kader, omtrent dit punt, dat zoo nabij onze bezittingen is, veroorzaakte.

— Met een algemeenen rijtoig is de Hertog van Aumale en zijnen staf Milianah binnen gekomen. Aan alle stations is Z. K. H. met de levendigste vreugdebewijzen begroet. Gedurende den togt hoorde men verscheidene gezangen, die de vrolijkheid aantoonden, welke den franschen zoo eigen is. De Gouverneur-generaal houdt zich steeds met de toebereidselen tot den nieuwen krijgstogt bezig, welke tot den 15 is uitgesteld, ten einde alle noodzakelijke voorraad op verschillende punten te vereenigen. Alvorens de soldaat aan nieuwe vermoeijenissen bloot te stellen, wil hij hem eerst al het mogelijk goede doen genieten. De neef van Abd-el-Kader wordt als prins behandeld.

— Te St. Maurice in Wallisserland zijn den 13 dezer grove ongeregeldheden gepleegd. Talrijke leden van het Jonge Zwitserland hebben namelijk de drukkerij van een conservatief dagblad aangevallen, en in weinige uren de persen en al het der materieel vernield, zonder dat deze moedwil door de plaatselijke autoriteit is beteugeld of gestuit. Overal in het Kanton vertoonen zich sporen van verdeeldheid, en gelooft men dat het Kantonaal Bestuur een zwaren strijd te kampen hebben.

— Men meldt uit Bordeaux, dat, ten gevolge van de vorst van den 12 en 14, de meeste wijngaarden in de dalen van het Departement der Gironde zoodanig geleden hebben, dat er geene hoop bestaat op eenen oogst van druiven in dit jaar. De dikke mist werd door den wind tegen de bloesems aangedreven en hechtte zich als ijs aan dezelve, waardoor zij in korten tijd geheel vernield waren. Die op den 12 gespaard waren gebleven werden den 14 aangetast. Niet alleen is de geheele oogst vernietigd, maar men zal zelfs bezwaarlijk goede stekken kunnen vinden voor nieuwe aanplantingen.

BELGIE

De Generaal Dupont, onlangs tot minister van Oorlog benoemd, heeft den algemeenen gang der dienst van het departement van Oorlog op nieuwe grondslagen gevestigd. Het bijzonder Kabinet van den minister is geheel en al gesupprimeerd; de officieren welke tot hetzelve behoorden, zijn tot andere bedieningen aangesteld.

NEDERLAND.

Naar men verneemt, is het Departement van Oorlog bedacht geweest, om de officieren, behoorende tot den generalen staf, in de gelegenheid te stellen, meer grondige kennis der verschillende wapen-corpsen op te doen. Dien ten gevolge zijn door gemeld Departement de noodige bevelen uitgevaardigd, om een aantal officieren van voornoemden staf, gedurende den tijd van een jaar bij verschillende wapen-corpsen der armée, als rijdende artillerie, dragonders en infanterie, te detacheren, ten einde gedurende dat tijdvak alle dienstverrigtingen dier corpsen bij te wonen. Men beschouwt dezen maatregel algemeen als zeer nuttig, aangezien vele officieren, welke thans bij meergemelden staf zijn ingedeeld, vroeger slechts bij een enkel wapen-corps gediend hebben, en alzoo niet geacht kunnen worden volledig genoeg bekend te zijn met de overige wapens van het leger. Thans echter worden zij in staat gesteld alle kundigheden der dienst aangaande te verkrijgen, welke voor een goed staf-officier, vooral in oorlogstijd, als onmisbaar moeten beschouwd worden.

— Het fransche fregatschip *la Belle Poule* is den 22 Januarij laatstleden, met den Prins van Joinville aan boord en vergezeld van nog twee a drie andere schepen, te Elmina aangekomen. De Prins kwam met zijn gevolg den 23sten aan wal, dineerde bij den Gouverneur, aan wien hij, bij het afscheid, een brillanten ring ten geschenke gaf. Z. H. was zeer minzaam, stelde bij het diner een toast in op het welzijn van Neerlands Koning, en betuigde zich zeer tevreden over het onthaal, hem in Nederland te beurt gevallen, en waarop hij later zeide, dat het onthaal te Elmina het vervolg was. Z. H. deed den 24sten een uitstapje in hangmatten naar Cape-Coast en ging des avonds weder aan boord.

— Mevrouw Falck, weduwe van den Nederlandschen Gezant te Brussel, is eenige dagen geleden in Belgie wedergekeerd, en bevindt zich te midden harer familie in de nabijheid van Doornik.

— Door de Utrechtsche Courant is een brief opgenomen, waarin beweerd wordt dat het oorspronkelijk ontwerp van den tunnel onder den Theems niet van den franschen ingenieur Brunel, maar van onzen, nu reeds sedert verscheidene jaren overledenen landgenoot, den Heer George Eckhardt, afkomstig is, zoo als door voorname engelsche ingenieurs en natuurkundigen aan wijlen den hoogleeraar Moll is verzekerd. De briefschrijver acht het wenschelijk dat verdere nasporingen hieromtrent worden gedaan.

Mengelwerk.

EEN ARTIKEL
UIT HET
Journal du Limbourg.

De Duitsche bladen brengen ons dikwerf tijdingen uit Rusland aan, en malen ons het treurig tafreel der rampen en van het lijden, waaraan de Katholijken van dat land zijn blootgesteld, en van de vervolgingen, waaronder zij zuchten. Zoo iets de verontwaardiging kan vermeerderen, welke de beklagenswaardige onverdraagzame handelingen van dat rijk doen ontstaan, dan is het de geveinsde taal van deszelfs overheerscher. Bij iederen gestrengen, willekeurigen, onregtvaardigen maatregel, welke hij tegen de Katholijken neemt, hernieuwt hij betuigingen van eerbied voor het Katholicismus; en de lange proclamatiën, waardoor hij zijn gedrag tracht te regtvaardigen, zijn slechts een smaad te meer, en een kaakslag in het aangezigt der waarheid gegeven.

Het is waar Rusland is nog voor een groot gedeelte een barbaarsch land, waar de dwingelandij in al den luister van deszelfs afschuwlijkheid troont; ook moet daar de onverdraagzaamheid minder verwondering baren, dan bijaldien die bestond in een land, dat meer algemeen beschaafd is.

Er is een ander land, dat den naam heeft een der beschaafdste van Europa te wezen; een land, welks geschiedenis wordt aangehaald ten voorbeeld van hetgeen de verdraagzaamheid het meest verheven, het meest uitgestrekt bevat; — een land, dat weleer het toevlugts-oord was van al diegenen, welke bij de naburige volken slagtoffers der vervolging waren.

Indien u iemand kwam zeggen, dat het volk, hetwelk zulk eene schoone faam vereert, op dit oogenblik bijna op denzelfden trap staat met Rusland in zake van verdraagzaamheid, -- zoudt gij zulks naauwelijks willen gelooven; -- en nogthans niets is meer waar.

De godsdienstige vervolging bestaat niet altijd in gewelddadige, wreede, opzienbarende maatregelen. Deze is gewoonlijk krachteloos; want zij wekt den afkeer van ieder hart, hetwelk met edele en grootmoedige gevoelens bezield is, en van hen allen die overtuigd zijn, dat de rede van den mensch zich niet aan willekeurige handelingen onderwerpt.

Er is eene andere vervolging, die, hoezeer dezelve minder openlijk plaats grijpt, daarom niet minder zeker tot haar doel komt. Zij handelt in het begin, zonder dat men haar ontwaart; zij gaat voort, groeit aan, en men ontdekt hare strekking niet vóór dat de groote slag is toegebragt; maar dan ook behoeft men dikwerf bovenmenschelijke pogingen om niet te bezwijken.

Dat men burgers om hun geloof in boeijen werpe, in kerkers opsluite, aan lijfstraffen prijs geve; -- aanstonds zal een algemeene kreet van alle zijden opgaan, men zal tegen de ongeregtigheid protesteeren; men zal beroering verwekken; -- en die gewelddadige maatregelen zullen een uitkomst opleveren, die in strijd is met hetgeen men verwacht had.

Maar bijaldien men, zonder zich openlijk voor of tegen eene godsdienstbelijdenis te verklaren, de eene evenwel begunstigt om de andere te vergeten; dat bijvoorbeeld alle plaatsen, alle bevorderingen, alle hoop om iets in den staat te worden, voor de protestanten zijn; -- dat alle teleurstellingen, alle verdrietelijkheden den Katholijken worden toegedeeld; dat men die partijdigheid door een of ander voorwendsel billijke; -- wat zal er dan geworden? Eenige zwakken, eenige eerzuchtigen, bij wien de zucht naar grootheden ieder ander gevoel versmoort, zullen zich langzamerhand van de godsdienst hunner vaderen laten afscheuren; -- anderen zullen zich ontmoedigen, en de hoop opgeven van ooit tot eenige plaats bevorderd te worden, daar zij zien dat de ongeregtigheid hen daarvan verwijderd houdt. En het doel dier hatelijke voorkeur zal volkomen bereikt zijn.

Dat men openlijk de vrije uitoefening van éene Godsdienst verbiede, terwijl men die van anderen toelaat; -- dat men de Gode toegewijde tempels van éene geloofsbelijdenis sluite, en die der anderen vrijelijk openlaat; -- dat men de bedienaren van éene Godsdienst verhindere de pligten van hunne heilige bediening te vervullen; een algemeene kreet zal zich verheffen, ieder zal tegen zulke maatregelen protest aanteekenen, men zal zich verontwaardigen, en te regt.

Maar zoo men, voorwendende, dat men alle eerediensten aan een gelijk reglement onderwerpen wil, eene wet voorstelt, die de vrije uitoefening van éene bijzondere Godsdienst belemmert, zonder dat zulks nadrukkelijk in de wet wordt uitgedrukt; zoo men maatregelen neemt, die in schijn algemeen zijn, maar daadwerkelijk slechts de bedienaren van éene eenige Godsdienst beletten hunne pligten te vervullen, en ze in de onmogelijkheid brengen van aan de wet te gehoorzamen; -- in dit geval zal men goede woorden genoeg kunnen vinden om zulke maatregelen te prijzen; en wanneer de belijders dier Godsdienst, welke zoo beleedigd wordt, het noodig oordeelen, daartegen vertogen in te dienen, zal men hen uitjouwen, en men zal bij de ongeregtigheid nog den hoon voegen.

Dit is wel eene wezenlijke vervolging, eene bedekte vervolging; maar waardoor men niet minder lijdt. Zij is des te smartelijker, omdat zij in zekeren zin het regt beneemt van zich te beklagen; en indien zij, die er de slagtoffers van zijn, slechts hunne stem durven verheffen, beschuldigd men hen zelven van onverdraagzaamheid, van bigoterie, van geestdrijverij, van oproer en teruggang.

Welnu! het land, waar zulke bedekte vervolging plaats heeft, is juist het land, dat weleer eene faam bezat, die roemrijk was van verdraagzaamheid en vrijzinnigheid; -- dat land, is ons vaderland, het is Nederland.

Meermalen hebben wij doen opmerken hoe onbillijk het was, dat in eene provincie, welke bijna geheel Katholijk is, het grootste getal van beambten protestant zijn. Niet als of wij beweerden, dat men protestanten moest verwijderen; maar omdat de Katholijken, om zoo te zeggen, geheel werden uitgesloten; ten minste in verhouding der bevolking.

Ziehier eene nieuwe daadzaak, welke zonneklaar bewijst, het plan, dat men heeft, om het Katholicismus langzamerhand te dooden, door deszelfs belijders te verhinderen tot staatsbedieningen te komen.

De *Noord-Brabander* geeft ons eene schets der hoofd-beambten der accijnsen, der directe belastingen, in-en-uitgaande regten en van het kadaster. Op *twintig* ambtenaren, in eene bijna geheel Katholijke provincie, zijn slechts *twee* Katholijk !!! «En,» voegt er de *Noord-Brabander* bij, «bijaldien dit *hier*, in *Noord-Braband*, waar bijna de algeheele massa de Katholijke Godsdienst belijdt, zóó gelegen is, dan zal het gemakkelijk zijn te beseffen, hoe het in de overige provinciën des rijks met de Katholijken, in hunne gelijke aanspraak op 's lands betrekkingen, bedroevend moet gesteld zijn.»

Voegen wij er bij, dat men bij die schreeuwende partijdigheid ten gunste der protestanten, daarenboven nog, door het tweede boek van het nieuwe wetboek van strafregt, dat der Kamers is aangeboden, de Katholijken in de onmogelijkheid wil stellen de pligten hunner godsdienst te vervullen; en wij vragen of de bedekte, schandige vervolging tegen de Katholijken niet duidelijk is? Men kent al de belemmeringen, welke men in de vrije uitoefening der Katholijke godsdienst door den X^{en} titel van gemeld strafwetboek wil stellen; men weet dat men daardoor de Katholijke priesters in de harde noodzakelijkheid wil plaatsen, van te kiezen tusschen hunnen pligt als bedienaar der godsdienst, en dien van burger; hen noodzakende, om, zoo zij den eenen gehoorzamen, den anderen te overschrijden.

Zoo zien wij twee landen waar het Katholicismus even zeer aan vervolging bloot staat. Het eene is een barbaarsch land, onderworpen aan de ergste dwingelandij; ook wordt er de vervolging openlijk uitgevoerd; en nog schijnt het hoofd des staats verlegen over de rol van vervolger, en loochent hij die door leugenachtige proclamatiën. — Het andere is een zeer beschaafd land, waar kunsten en wetenschappen in vollen luister schitteren; -- ook is er de vervolging beschaamd, verborgen; zij kan het daglicht niet zien; zij handelt; maar zij kleurt hare handelingen met valsche voorwendselen, voorgevende voor de rede te strijden; terwijl zij met er daad slechts voor een bekrompen geest van sectehaat strijdt.

Van deze twee soorten van vervolgingen, zouden wij liever die zien, welke zich openlijk vertoont; zij heeft ten minste den moed hare handelingen te erkennen. De andere, zou door hare lafhartigheid slechts verachting verdienen, zoo zij niet zoo veel onheil veroorzaakte.

*** Heden overleed tot bittere droefheid zijner familiebetrekkingen de WelEd. Heer MAURITS FLACARD, Heel-en Vroedmeester te *Vlijmen*, in den ouderdom van 77 jaren en 6 dagen, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten, onzer Moeder de H. Kerk.

Namens de Familie
G. VERHOEVEN.

Vlijmen den 17 April 1843.

*** De Notaris VAN DE VEN Jr., te *'s Hertogenbosch*, zal, op Vrijdag den 28 April 1843, des voormiddags ten tien ure, ten huize van J. VAN DEN BREKEL nabij de Vughterpoort aldaar, publiek verkoopen:

PAARDEN, MELKBEESTEN, RIJTUIGEN, VRAGHT- en andere KARREN, BOUWMANS-GEREEDSCHAPPEN, MEUBELEN, onderscheidene BEDDEN en hetgeen verder zal worden geveild.

Ten dage der verkooping te besigtigen.

LEES HIER.

De Verkooping welke bepaald was op 27 April 1843, der MEUBELAIRE GOEDEREN van Mevrouw de Weduwe *J. LINSEN*, in de Hinthamerstraat, is uitgesteld en nader bepaald op Dingsdag den 2 Mei 1843 en volgende dagen.

Daags te voren te zien op Maandag 1 Mei 1843, van des voormiddags 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren.

Zegt het voort.

*** De Verkooping van GOEDEREN in de Societeit de Unie, bepaald op den 2 Mei 1843, zal dien dag niet gehouden worden, maar zal plaats hebben op aanstaanden Vrijdag den 28 April 1843, des voormiddags om 10 ure, en op de bepaalde uren, daags voor de Verkooping, aldaar ter plaatse te zien.

*** Op Dingsdag den 9 Mei 1843, des namiddags ten twee uren, zal en aan het Vendu-huis van de Weduwe *J. M. OFFERS*, in de Hinthamerstraat, publiek worden verkocht:

40 À 50 8/4 9/4 10/4 NIEUWE WELGEVULDE
BEDDEN

met TOEBEHOOREN, WOLLEN en KATOENEN DEKENS, enz. daags te voren voor een ieder te zien.

Zegt het voort.

Door verandering van Affaire wordt uit de HAND TE KOOP aangeboden, eene HUIZINGE en ERVE, staande in het beste gedeelte dezer Stad, en waarin het bedrijf van LOGEMENT en KOFFIJHUISHOUDER sinds eenen geruimen tijd met het beste en volledigste succes wordt uitgeoefend.

Een ruim assortiment van MOBILAIR van al wat tot zoodanige zaak benoodigd is, benevens BILLARD enz., alles in den besten en volkomensten toestand, bevindt zich daar bij aanwezig en wordt tevens daar bij in KOOP aangeboden.

Die hierop mogten reflecteeren worden verzocht zich in persoon of met vrachtvrije Brieven te adresseren bij HENDRIK LUIJKENS in de Steenbergsche Straat te *Bergenopzoom*.

De Boekhandelaar *J. T. SOMMER* te *Almelo*, heeft alom verzonden, en mede bij den Heer C. J. BORLEFFS te *Amsterdam* en bij D. A. A. DE ROOIJ, Boekh. te *'s Bosch* verkrijgbaar gesteld:

HET OUDE SPOOK, in onze dagen op nieuw vertoond door J. ELLENDORF, in zijn Geschrift: *is Petrus te Rome en Bisschop der Christelijke Gemeente te dien Stede geweest?* Bezworen door eenen Roomschen Exorcist, Dr. A. J. BINTERIM. Uit het Hoogduitsch door F. GUNST, met eene Voorrede van TH. BROUWER R. C. Priester en Kapellaan te *Duiven*. Gevolgd door eene in het Nederduitsch vertaalde Dissertatio de Cathedra Antiochena et Romana, Contra Antonium de Dominis, Spalatensem, van den Geleerden Jesuit Dionysius Petavius, welke Dissertatio in de werken van Petavius, uitgave van *Amsterdam* en *Venetië*, niet gevonden wordt.

Kerkelijk Goedgekeurd. Prijs . . . *f* 1,25.

Schijndel den 19 April 1843.

Mijnheer de Redacteur!

De erkentenis, waarmede ik doordrongen ben voor de Onderlinge *BRUSSELSCHE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ* in mijn verlangen, om mijne landgenooten te doen kennen, hoedanig hare Verzekerden op de regtschapenheid dezer Maatschappij ingeval van Brand kunnen rekenen, bewegen mij u te verzoeken deze regelen in uw geacht Blad te doen plaatsen.

Ik was door gezegde Maatschappij voor een in de Gemeente *Schijndel* gelegen eigendom verzekerd, doch in mijne verklaring volgens welke de verzekering was aangegaan, was eene misslag ingeslopen, die deze Assurantie volstrekt zonder kracht maakte, zoodat toen mijn eigendom den 9 Januarij jl. door eenen brand getroffen werd, en bovengezegden misslag door den Heere Inspecteur der Maatschappij werd ontdekt, ik geene schadeloosstelling hoegenaamd zoude te vorderen gehad hebben. Echter heeft de Maatschappij, de goede trouw, waar mede ik gehandeld heb, in aanmerking nemende, zich niet van dit haar regt bediend, en heb ik het aan hare toegevendheid dank te weten, van met eene billijkheid behandeld te zijn, die mij ten vollen te vreden stelt, en ben ik derhalve gelukkig van met eene Maatschappij te hebben te doen gehad, welke bij ons niet anders dan gunstig is bekend geweest.

Ik ben met achting

UEd. Dienaar,

M. VAN DER SCHOOT.

De Notaris VAN DER ELST, residerende te *Werkendam* zal aldaar, op Donderdag den 27 April 1843, des middags om 12 uren, provisioneel en 14 dagen daarna, dus op Donderdag den 11 Mei 1843 op uur vermeld final, in het Openbaar Verkoopen:

Een hoog omdijkten POLDER, genaamd de Nieuwe Welplaat op 2 uren afstands van *Rotterdam*, onder *Spijkenisse* gelegen, bestaande in uitmuntende BOUW- en WEILANDEN, met de daarop in 1841 geheel in Steen Nieuw Gebouwde Kapitale BOUWMANSHUIZINGE en SCHUUR, mitsgaders mede in Steen Gebouwde ARBEIDERSWONINGEN met HOOI- of GRAANBERG, en de daarbij behoorende, buitendijks gelegene GRIENDLANDEN, welke even als de POLDER, tengevolge van verleende vergunning [illegible] kunnen worden; kadastraal voor het geheel bekend ter grootte van 63 Bunders 36 Roeden 18 Ellen.

Voorschrevene Onroerende Goederen kunnen dadelijk na de finale toewijzing, worden aanvaard.

Nadere inlichtingen dienaangaande, kan men bekomen bij den Bouwman op genoemden POLDER en ten Kantore van vermelden Notaris.

Door het ophouden van Jagen, wordt TE KOOP aangeboden, twee goed gedresseerde staande JAGTHONDEN van 2 en 5 jaren, te bevragen bij den Eigenaar *ARN. VAN DER AA*, te *Keghel*.

Te Huur terstond.

Een zeer aangenaam te *Beegde* bij *Roermond* in de Provincie *Limburg* gelegen BUITEN-GOED.

Voorzien van onderscheidene schoone en ruime BOVEN- en BENEDEN KAMERS, groote KEUKEN, ZOLDER en KELDERS, WASCHHUIS, KOEISTAL, PAARDENSTAL, REMISE, 2 groote TUINEN, met beste en fijne FRUITBOOMEN bezet, BOOMGAARD, een uitgestrekte PLEIN van 150 dragende NOTEN BOOMEN, VISCHVIJVER enz.

Daarbij eene WILDRIJKE JAGT.

De TUINEN zijn reeds beplant en bezaaid.

Dit Goed is ook bij verkiezing in gedeelte te Huur.

Zich franco of in persoon te adresseren aan den Notaris J. CORNELIS te *Roermond*.

VERHUIZING.

Van Meeteren en Muller

Wijnhandelaren en Fabriekanten in MOUSSERENDE en NIETMOUSSERENDE APPELWIJN of CIDER te *'s Hertogenbosch*, berigten hunne geëerde begunstigers en vrienden, dat hunne bovengezegde WIJNHANDEL en FABRIEK met primo Mei naar *Amsterdam* op de korte Prinsegracht bij de Brouwersgracht No. 52 zal worden overgeplaatst, waarvan verzoeken Nota te willen nemen, ten einde in het vervolg, zoowel de bestellingen als terugzendingen van FUSTEN, FLESSCHEN, MANDEN, enz. aldaar te doen, terwijl zij zich door deze bij vernieuwing aanbevelen.

AANBESTEDING.

PASTOOR en GECOMMITTEERDEN van de R. C. GEMEENTE in de CASUARIESTRAAT te *'s Gravenhage*, zijn voornemens, onder nadere goedkeuring op Maandag den 1. Mei 1843, des voormiddags ten elf ure, te *'s Gravenhage* bij L. P. HARING, in den Zoeten Inval, aan de Malle Molen, in het Openbaar AANTEBESTEDEN:

Het Amoveren van het **OUDE KERKGEBOUW, HET PASTORIJHUIS EN ANDERE GETIMMERTEN,** benevens het Bouwen eener **NIEUWE KERK MET TOREN EN PASTORIJHUIS,** *aan de Princessegracht* (*Boschkant*) met de Leverancie der daartoe vereischt wordende Materialen, enz. volgens daarvan gemaakte Bestek en Teekeningen, welke Teekeningen gedurende 14 dagen vóór de Aanbesteding (Zon- en Feestdagen uitgezonderd) zullen kunnen bezigtigd worden in de Pastorij van voorzeide gemeente.

Het Bestek zal zoo spoedig mogelijk ter lezing liggen te *'s Gravenhage* bij MERZ, in het Bossche Veerhuis, bij de Wed. SMEETS in het Zuid-Hollandsche Koffijhuis, bij VETTER, Café le Corbeau, bij LANGELAAN, aan het Ziekenhuis, bij L. P. HARING, in den Zoeten Inval, te *Leyden* bij SMIT, aan de Witte Poort, te *Rotterdam* in de Bomeinj, te *Dordrecht* in Bellevue bij BOVIER, te *Gorinchem* bij VAN ALPHEN in de Hooiwagen, te *Nijmegen* bij HOLTERMAN in de Roode Leeuw [illegible], te *'s Hertogenbosch* bij W. BEGGERS op de Pensmarkt, te *Breda* bij HAMELS in het Koffijhuis op de Plaats, te *Utrecht* in den Nieuwen Bak, te *Haarlem*, bij de Wed. KRIEGER in het Noord-Hollandsche Koffijhuis, te *Amsterdam* in het Noord-Hollandsche Koffijhuis in de Kalverstraat en te *Hoorn* in het Koffijhuis op de Kaasmarkt.

Buitendien gedurende *drie* dagen voor de Aanbesteding des morgens van 10 tot 12 de nodige aanwijzingen en inlichtingen *in loco* gegeven worden.

De BESTEKKEN zijn à *f* 1,50 te bekomen bij den Boekhandelaar A. P. VAN LANGENHUYZEN te *'s Gravenhage*.

Kostschool, 200 Gulden.

Men vraagt op eene kostschool tegen half Mei of vroeger, eenen **SECONDANT,** liefst van den tweeden rang, niet beneden de 24 JAREN oud, van de R. K. Godsdienst, van een ONBESPROKEN gedrag, en instaat, om het Nederduitsch, Fransch en de Cijferkunst, grondig te onderwijzen, op een jaarlijksch inkomen van 200 Gulden, en gelegenheid om in talen en wetenschappen te kunnen vorderen. Mogt iemand meerdere bekwaamheden bezitten dan de gevraagde, dan ook zal zijn honorarium vermeerderd worden. — Men wende zich, onder de letters B. N., aan den Heer D. A. A. DE ROOIJ, Uitgever van den *Noord-Brabander* te *'s Bosch*. Brieve Franco.

COLLEGIE

en

KOSTSCHOOL

VAN *VENRAIJ* (HERTOGDOM *LIMBURG*).

OPGERIGT

IN HET VOORMALIG KLOOSTER DER MINNEBROEDERS.

Er wordt *ONDERWIJS* gegeven in de LATIJNSCHE, GRIEKSCHE, FRANSCHE, NEDERDUITSCHE en HOOGDUITSCHE TAAL, in de GESCHIEDENIS en AARDRIJKSKUNDE, in de REKEN-, STEL- en MEETKUNST, in het BOEKHOUDEN, in den BRIEFSTIJL en in het SCHOON-SCHRIJVEN.

De geest van het gestigt is geheel godsdienstig. Men beijvert zich de Jongelingen een grondig en uitgebreid ONDERWIJS te geven in ALLE VAKKEN, welke tot het middelbaar Onderwijs behooren en tevens wordt er alles aangewend om dezelve tot de deugd te vormen.

De MINERVALIA zijn gesteld op Guld. Ned. 23,60 voor de LEERLINGEN der eerste Afdeeling van het COLLEGIE, welke de OUDE TALEN leeren; en op Guld. Ned. 18,00 voor de LEERLINGEN der tweede Afdeeling, welke zich alleen op de LEVENDE TALEN en NEVEN-VAKKEN toeleggen.

De lessen van INSTRUMENTAAL en VOCAAL MUZIJK zijn nog ten koste der Ouders, zoo als ook de lessen in de TEEKEN-KUNST.

Kostschool.

Ten einde met meer vrucht aan de opvoeding der Jeugd te kunnen werken, is men bedacht geweest eene KOSTSCHOOL bij het COLLEGIE te voegen.

Het LOKAAL hetwelk thans geheel hersteld is, laat niets te wenschen over; bij zijne aangename ligging heeft hetzelve groote en luchtige vertrekken en eenen ongemeen grooten tuin.

Het KOSTGELD voor het schooljaar bedraagt 154 Guld. Ned. en wordt met de drie maanden vooruit betaald, zonder eenige korting voor onverwacht vertrek of afwezendheid, zware ziektens zijn hier alleen uitgezonderd.

Ieder KOSTGANGER heeft zijne kamer op dewelke hij een ledikant, eene tafel, eenen stoel en eenen kapstok vindt; het overige is ten laste der ouders, zoo als ook de handdoeken, servetten en zilveren tafelgeriet. — Op verzoek der ouders is het huis bereid dit alles te verschaffen tegen eene jaarlijksche vergoeding van 12 Guld. Ned.

De kosten van bewasschen zijn nog ten laste der ouders, wanneer deze zulks verkiezen, zal het huis er zich mede belasten voor Guld. Ned. 12.

Voor verdere inlichtingen kan men zich met *franco* brieven wenden aan den Eerw. Heer Directeur

L. F. X. PRINSEN *R. C. Priester*, *Directeur.*

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden Zaturdag 22 April. W. S. 2½ pCt. 56⅝ a 11/16 a ⅝. Dito 5 pCt. 101¼ a ⅜. Synd. 4½ pCt. 98 1/16. Dito 3½ pCt. 82⅞. Handelm. 136, 135¾, 136. Ö. I. 5 pCt. 100 7/16. [illegible] Spoorw. 98½. [illegible] Dito Certif. Dito [illegible]. Port. te Lein. 7½ pCt. 42 [illegible]. Oude Kussen. 107 [illegible]. Dito 4 pCt. 90 [illegible].

Ter drukkerij van D. A. A. de Rooy.